

Επικοινωνία και στρατηγική

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΩΚΟΥ***

Η είσοδος της Σουηδίας στο ΝΑΤΟ εξελίχθηκε σε μία από τις βασικές προτεραιότητες της εξωτερικής πολιτικής των Ηνωμένων Πολιτειών υπό τον πρόεδρο Τζο Μπάιντεν. Ήταν κάτι που δρομολογήθηκε σε χρόνο-ρεκόρ μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία με στόχο να ενισχύσει το ΝΑΤΟ και την ευρωπαϊκή γραμμή άμυνας απέναντι στον επεκτατισμό του Ρώσου προέδρου Βλαντιμίρ Πούτιν. Η είσοδος της Φινλανδίας και της Σουηδίας στο ΝΑΤΟ θα είχε ολοκληρωθεί προ πολλού αν δεν υπήρχαν οι αντιδράσεις της Τουρκίας, μιας συμμαχικής χώρας, οι οποίες έδωσαν χώρο και στην Ουγγαρία να θέσει τις δικές της διεκδικήσεις. Πλέον, η συμφωνία της Τουρκίας μεταφέρει την πίεση στην Ουγγαρία να ολοκληρώσει τη δική της έγκριση εντός ολίγων εβδομάδων.

Το σκεπτικό της αμερικανικής κυβέρνησης είναι απλό: Καθώς ο πόλεμος στην Ουκρανία συνεχίζεται χωρίς αποφασιστικές νίκες, η κυβέρνηση Μπάιντεν θέλει να υπογραμμίσει τη στρατηγική ήττα της Ρωσίας ώστε να διατηρήσει τη στήριξη προς την Ουκρανία εν μέσω προεκλογικής περιόδου και απέναντι σε ένα επιφυλακτικό Ρεπουμπλικανικό Κόμμα, αλλά και να δείξει ότι η πόρτα του ΝΑΤΟ είναι ανοιχτή σε όλους. Οπως το έθεσε ο υπουργός Εξωτερικών Αντονι Μπλίνκεν, «ο πόλεμος έχει επιταχύνει τις εξελίξεις που ο πρόεδρος Πούτιν ήθελε να αποτρέψει: ήθελε να συρρικνώσει το ΝΑΤΟ. Είναι τώρα μεγαλύτερο και συνεχίζει να μεγαλώνει. Ήθελε να εξασθενήσει το ΝΑΤΟ. Είναι ισχυρότερο από ποτέ».

Είναι γεγονός ότι ο Λευκός Οίκος χρησιμοποίησε την έγκριση της πώλησης των μαχητικών αεροσκαφών F-16 προς την

Τουρκία ως ένα διαπραγματευτικό χαρτί για να επιτύχει τον στρατηγικό στόχο του. Το ίδιο έκανε τελικά και το Κογκρέσο αιρώντας τις αντιρρήσεις του στην πώληση, με παρότρυνση του προέδρου Μπάιντεν. Η στροφή της Τουρκίας στην επιλογή της εξομάλυνσης των σχέσεων με την Ελλάδα και κυρίως το μορατόριουμ στο Αιγαίο βοήθησε σε αυτό, καθώς υποβάθμισε μία από τις βασικές ενστάσεις του Κογκρέσου στην πώληση. Οι υπόλοιπες ενστάσεις, για την υποβάθμιση του κράτους δικαίου, δεν έχουν την ίδια επιρροή σε συνθήκες τόσο έντονου γεωστρατηγικού ανταγωνισμού. Υπό αυτή την έννοια, οι συνθήκες θυμίζουν εκείνες του Ψυχρού Πολέμου.

Ομογενειακές οργανώσεις έσπευσαν να στηλιτεύσουν την απόφαση για τα F-16, αλλά και τη σύνδεση της πώλησης με εκείνη των F-35 προς την Ελλάδα, που έρχεται σε αντίθεση με το αφήγημα των ανεξάρτητων από την Τουρκία ελληνοαμερικανικών σχέσεων. Πέρα από την ποιοτική διαφορά των δύο πωλήσεων που ευνοεί σαφώς την Ελλάδα, όμως, υπάρχει μία κρίσιμη διαφορά. Αυτή τη φορά, η επιλογή να συνδεθούν χρονικά οι δύο πωλήσεις είναι επικοινωνιακή, όχι στρατηγική. Σε αντίθεση με την Τουρκία, η αξιοπιστία της Ελλάδας ως συμμαχού στην Ουάσιγκτον είναι μεγαλύτερη από ποτέ. Οσο για τη σημασία της ευρύτερης γεωστρατηγικής εικόνας, είναι χρήσιμο να σημειώσουμε ότι η Ελλάδα θα λάβει επίσης δωρεάν αμερικανικό αμυντικό εξοπλισμό ύψους 200 εκατ. δολαρίων, σε αντάλλαγμα για την προσφορά παλαιών εξοπλισμών της στην Ουκρανία.

* Η κ. Κατερίνα Σώκου είναι Nonresident Senior Fellow στο Atlantic Council και ερευνήτρια εξωτερικού στο **ΕΛΙΑΜΕΠ**.